

Disputatio juridica inauguralis de usufructu

<https://hdl.handle.net/1874/341863>

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
USUFRUCTU,

30

FAVENTE DEO TER. OPT. MAX.

Ex auctoritate Magnifici Rectoris,

D. HERMANNI WITSII,

S. S. Theol. Doctoris, ejusdemque in Inlyta Academia Ultrajectina
Professoris Ordinarii, & Ecclesiae ibidem Pastoris facundissimi,

NEC NON

Amplissimi Senatus Academicorum consensu, & Nobilissime

Facultatis JURIDICÆ Decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS

Summisque in UTROQUE JURE honoribus & Privilegiis
rite, ac legitimè consequendis,

Eruditorum examini subjicit

JOHANNES BEREWOUT, Amstelod-Bat.

Ad diem 9. Februarii, hora locoque solitis.

TRAJECTI AD RHENUM;

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi, clo Ic LXXXVII.

Clarissimo Spectatissimoque
V I R O,
D. FREDERICO
B E R E W O U T,
Urbis Amstelodamensis Com-
missario, Parenti meo omni
Honore in æternum colen-
do.

Hæc Theses Inaugurales,

D. D. D.

JOHANN. BEREWOUT.

AUCTOR.

PRÆFATIO.

Uoniam inter ser-
vitutes persona-
les principem sibi
locum Ususfructus
vindicat , disputaturus pro
more Academiæ , breviter de
ista materia differere propo-
sui , & quia maxime fami-
liare est Consultis rerum
tractatus à definitionibus
ordiri ut intelligatur quid
sit id de quo agitur , hactenus
definitionem præmittendam
esse censeo .

A 2 DIS.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
U S U F R U C T U .

T H E S I S I.

Susfructus est jus alienis
rebus utendi fruendi salva
rerum substantia l. i. ff. de
usufr. principio instit. hoc tit.

I I.

Ajo esse jus, habita nimirum rela-
tione ad usufructuarium, cui usus-
fructus debetur; in omni enim ser-
vitute

vitute duo considerantur termini ,
dominans & serviens , illius respe-
ctu appellatur jus & hujus ratione
dicitur servitus *Clariss. D. Vinnius ad*
tit. Inst. de Usufructu.

I I I.

Additur in definitione , *alienis re- bus* , hoc enim commune est omnium servitutum : res enim sua nemini ser- vit *l. 5. ff. si usufr. pet.*

I V.

Utendi fruendi , ut ususfructus di-
stinguatur ab usu , siquidem usus ,
cujuscunque rei non plus commodi-
tatis aut utilitatis tribuit quam quan-
tum usuario necessarium est , eique
sufficit ad usum & consumptionem
quotidianam *l. 12. §. 1. D. de usu & ha-*

DISPUTATIO JURIDICA

bitatione, s. i. Inst. eod. at vero omnes
reditus, omnes obventiones, omnes
utilitates, omnia commoda, quæ
vel ex ipso corpore sive re fructua-
ria proveniunt ad usufructuarium
pertinent, l. 7. I. D. hoc tit.

V.

Adjicitur præterea in definitione
salva rerum substantia, qua clausula
coarctatur, jus usufructuarii, qui
potest eatenus uti, frui, quatenus
rem salvam servet domino, ac proin-
de ista clausula fructuarius prohibe-
tur rem consumere, causamve pro-
prietatis deteriorem facere aut in
aliam formam rem transmutare. Cl.
D. Vinnius ad tit. instit. de usufructu.

V I.

Dividitur ususfructus in verum &
quasi usumfructum, verus enim con-
sistit

sistit in rebus unde integra & salva
maneat substantia: quasi vero usus-
fructus in rebus quæ ipso usu consu-
muntur, quo enim latior esset morien-
tium voluntas, senatus earum rerum
quasi usumfructum constituit *§. 2.
tit. de usufr. l. 1. 2. D. de usufr. ear. rer. qua
usu consumuntur.*

VII I.

Potest autem ususfructus constitui
in omnibus rebus fruitioni accom-
modatis, sive sunt mobiles, sive im-
mobiles seu sese moventes. *§. 2. inst.
de usufr. exceptis rebus quæ ipso usu
consumuntur, ut vinum oleum fru-
mentum &c. ceterisque rebus quæ
pondere numero & mensura con-
stant, & in genere suo functionem re-
cipere dicuntur l. 2. ff. de rebus credits.*

Con-

8 DISPUTATIO JURIDICA

VIII.

Constituitur autem ususfructus, vel a lege, vel a testatore, vel a judece, a lege, veluti patri, in bonis adventitiis filii l. 6. C. l. ultima cod. §. 3. *de bonis qua liberis* vel a domino, cui jus est, de re sua libere disponendi, constituitur actibus inter vivos, sive ultima voluntate; §. 1. *inst. de usufruct.* a judece in judiciis divisoriis, si res divisionem non admittant. l. 6. §. 10. *de communi divid.* l. 16. §. 1. *familia erciscundæ*, l. 6. §. 1. *de usufruct.*

IX.

Ut igitur dominus securus esse possit de proprietate, ideo desiderante eo usufructuarius cavere co-

cogitur se usurum, ac fruiturum, boni viri arbitratu, & cum ususfructus ad eum pertinere definet, se restituturum, quod inde existabit.
l. 13. D. de usufructu, l. 1. ff. usufructuarum quemadmodum caveat.

X.

Hinc nobilis oritur questio, quod si fructuarius cavere non possit, eo quod propter inopiam fidejussorem idoneum invenire nequeat an non esset humanum, eum admitti obligata cautione juratoria? mihi vero arridet eorum sententia, qui totam hanc rem boni judicis arbitrio committendam censem. Licetque hic usurpare illud adagium Pauli hoc æquitas suggerit, et si jure deficiamus *l. 2. §. 5. in fin. ff. de aqua plu.*

B

Cau-

16 DISPUTATIO JURIDICA

X I.

Cautio vero hæc, precise præstanda datis fidejussoribus, est hæc stipulatio præatoria, quæ personas pro se intervenientium desiderat l. 7. ff. de *stipulationibus pratoriis* l. 1. ff. *usufructuarius quemadmodum* l. 1. ff. *qui satisdare cogantur.*

X I I.

Neque hæc mihi prætereunda videtur quæstio, an testator ei cui usufructum legavit hanc cautionem remittere possit? ego vero negantibus calculum meum adjicio. l. 13. *de usufruct.* l. 7. C. *ut in possessionem legat* l. 1. s. 1. ff. *ut legatorum nomine caveatur ne amoto cautionis metu usufructuarius invitaretur ad grassandum, & delinquendum in re fructuaria.*

Quæ-

XIII.

Quæsitum est quo tempore expireret ususfructus civitati, vel municipio relictus? & placet centum annos tuendos esse municipes, quia is finis vitæ longevi hominis est l. 8. de usu & usufructu l. 56. de usufructu, nisi civitas interim aratrum passa fuit l. 21. ff. quibus modis usus vel ususfructus amittitur.

XIV.

Illud etiam hoc loco mihi discutere lubet utrum vestimentorum sit verus an quasi ususfructus? ego vero existimo vestimentorum verum usumfructum esse, quia non statim ipso usu consumuntur sed attenuuntur & deteruntur ut patet ex lege 9. §. 3. ff. usufructuarius quemadmo caveat l. 15. §. 4. ff. de usufructu.

Fini-

32 DISP. JURID. INAUG.

X V.

-iq Finitur ususfructus. 1. morte usu-
fructuarii. 2. maxima & media capi-
tis dimunitione. 3. Non utendo per
modum, & tempus. 4. Consolida-
tione, 5. interitu rei §. 3. inst. b. t.

X VI.

Disputationem hanc absolvemus
illustri questione, an ususfructus
amittatur cessione facta extraneo?
ego vero existimo usumfructum ex-
tingui, uti in terminis responsum est
l. 66. ff. de jure dot.

